

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A képviselőházból.

Zombor, 1897. dec. 20.

Nem számítva a függetlenségi pártnak erőlködését s nagyon is lanyha obstrukcióját, rendkívüli magas színvonalon álló vita fejlődött ki a képviselőházban.

Apponyi Albert gróf remek beszédben kelt sikra a provizoriumos javaslat mellett. S utána mindjárt másnap Hegedűs Sándor, a szabadelvű pártnak ez az illustris tagja mondott hatalmas beszédet.

Az országnak joga volt Hegedűs Sándor képviselő beszédét várni; joga volt követelni, hogy a sok hivatott és hivatatlan politikus után egy igazi pénzügyi férfit, tisztán számító főt és a képviselőház előtt fekvő törvényjavaslat tárgyában nem szenvedélyeken és feltevéseken, hanem tényeken és számokon nyugvó meggyőződést halljon, amely javaslatban a status quo ideiglenes meghosszabbításáról az 1867. XII. t. c. 68. §-a alapján önállóan, nem szerződés vagy megegyezés által, hanem egyszerűen egy deklaráció által törtenik gondoskodás.

Hegedűs többnyire lapidáris mondatokban beszélt. Minden mondat kőből faragott, megtámadhatatlan igazság, megdönthetetlen igazság, melyet nemcsak az okosság ítélőszéke, hanem a szenvedélyesség ítélte is kell, hogy igazságnak ismerjen el. A miniszterelnök javaslata, így kezdte határozottan beszédtét Hegedűs, egy tény és egy jog konstatálását foglalja magában. A tény az, hogy a velünk szövetséges Ausztriával a vám-szövetség megújítása, nem tárgyilagosságból okból ugyan, hanem a körülmények okozta indokok miatt nem jött létre, és hogy a tárgyalások megszakítottak. A gazdasági viszony, illetve a szerződés, melyen e viszony nyugszik, 1898. január 1-én megszűnik és Magyarország joga tényleges gyakorlatba lép, mely szerint közgazdasági viszonyait önállóan rendezze. E rendezésnek azonban rögtön meg kell történnie és ebben különbözik a kormány javaslata Kossuth Ferenc határozati javaslatától. A szerződéses viszony megszűnése azonnal való intézkedéseket követel. Valamilyen állapotnak jövő év május 1-ig is kell lennie. Míg

a kormány javaslata a status quo-t 1898. január 1-től 1898. május 1-ig meghosszabbítja, — Kossuth azt kívánja, hogy május 1-én lépjen hatályba az önálló vámterület, de hogy addig mely állapot uralkodjék, azzal nem törődik az ellenzék, mert a status quo-t nem akarja. Ez a status quo azonban elkerülhetetlen szükségesség, amely előtt pártkülönbség nélkül mindnyájunknak meg kell hajolnunk.

Hogy most ez a status quo 3, 6 vagy 12 hónapig tart-e, az mit sem változtat azon, hogy semmi körülmények közt elkerülni nem lehet és ezért képtelenség, ha az ellenzék e természeti szükségesség ellen szegül. Ami május 1-én kell, hogy történjék, az Magyarország gazdasági viszonyainak végleges rendezése és ezt 10—14 nap alatt sem letárgyalni, sem elintézni nem lehet. Akármilyen legyen ez a rendezés, az Magyarország szabad elhatározási joga alapján fog létrejönni. Az önálló rendelkezés előkészítése mindig a kormány feladata.

Gróf Apponyi óvta a kormánypártot, hogy felvegye a keztyűt, melyet az ellenzék a külön vámterület alakjában dobott eléje. Ezt a tanácsot nem lehet követni, mert az ellenzék évek óta folyton a külön vámterület előnyeiről beszél és ha számításai, állításai meg nem cáfoltnak, Magyarország közvéleményét lassanként az ellenzéki szónokok fejtegetései telítik és midőn Hegedűs mint szakember képes lenne valamennyi állítást megcáfolni, melyek ez irányban felmerültek, mégis meghajol Apponyi vezete előtt annyiban, hogy csak három dolgot ad megfontolásra az önálló vámterület híveinek.

Az első, amit maga Kossuth Ferenc is elismer, hogy a magyar mezőgazdaság a közös vám mellett nem szenvedett. A második tény, hogy a magyar ipar a közös vám mellett nagy, erős és viruló lett. Elismeri Hegedűs, hogy egyes iparágak, pl. az üveg- és posztóipar, nem képesek az osztrákkal versenyezni, de nagyban és egészben a magyar gyárak és a beljükk fektetett tőkék a közös vám mellett tetemesen megszapordtak. Harmadszor nem szabad a statisztikai kimutatók számaikat a vámtételek levonásával tényül és a vámsorompó eredményeül odaállítani, mert ezek

a számok megbizhatatlanok, maguk is kombinációk, nem szolgáltatnak tehát kombinációk alapjául, de semmi esetre sem erősíthetik meg megdönthetetlen tényekképpen a belőlük levezetett pénzügyi eredmények hitelességét.

Kossuth szerint köthetünk Ausztriával legtöbb kedvezményes szerződést. Amde a legtöbb kedvezményi záradék szerződésileg biztosítja a többi államnak, melyekkel szerződéses viszonyban állunk, ezt a kedvezményt és így Kossuth felfogása Magyarország érdekeinek károsítását involválja.

Hegedűs Sándor beszéde a képviselőház valamennyi padján mély hatást idézett elő. Ő maga pedig érettség, megfontoltság és államférfiai kiválóságok tekintetében egy ragyogó pálya magaslatán áll, amely annál fényesebb, mert folytonos, fáradhatlan munka jellemzi azt. A tárgy mély tanulmányozása és az éleselméjű dedukciók képezik Hegedűs Sándor nagy államférfiai cselekedetének — mert az volt beszéde — fő ismertető jeleit. E beszéd a jelenlegi vitát még a magyar képviselőházban is szokatlan magaslatra emelte.

Az ország közvéleménye tisztán lát most ez ügyben és feltétlen elismeréssel méltatja Hegedűs működését.

Selyemtenyésztés.

Akkor, midőn a mezőgazdaság az egész világon nagy válság nyomása alatt vonaglik, mely alól egyetlen ország sem képes szabadulni, kiváló figyelemmel kell odahatni, hogy a mezőgazdaság és a gazdák válláról levegyük ama terhek egy részét, melyeknek viselésére e válság folytán kezdenek képtelenek lenni. A mezőgazdaságot még kevésbbé lehet önmagára hagyni, mint az ipart, sőt ellenkezőleg folytonos tanításra, támogatásra és vezetésre van szüksége.

A nagy versenyben, melyet Magyarországnak Oroszországgal és Amerikával kell kiállnia, pozícióját Európa szívében állandóan nem védhet meg bennünket elég sikeresen és eszközökről és módokról kell gondoskodnunk, hogy nyugatról és keletről ránk zúduló verseny rohamának erősen és jól felfegyverezve ellenállhassunk. És csak

A „BÁCSKA” tárcája.

E L Z A.

Unalmas téli est. Künn az orkán fékvesztetten száguld végig az utcákon, őrtölt táncot járva a hulló hóhelyekkel.

Itt ülök egyedül szobám négy fala közt s egykedvűen hallgatom az ádáz szél tomboló dühét, amint megrázza ablakom, bekiáltva őrtöltés hangokat. Majd sóhajszzerűleg, rimánkodólag bűg, mintha mondaná: eressz be, ugy fázom ide künn. De én nem eresztsem be. Majd ismét kitör az orkán, mintha a bőra nagy sztlője szabadult volna el bilincses lánciról, hogy végromlásba döntse a világot. Megrázza még egynehányszor ablakom s aztán tova siet.

Körül vesz az unalom. Már vagy hat lapot olvastam ki. De rem unalmasak. Nincs bennük semmi érdekes. Üresek, mint szerkesztőik szive. Már a szegedi szakácskönyvet is át tanulmányoztam s kedvem lett volna próbára püspök kenyerét sütni.

S az idő oly lassan halad. Estvéli fél kilenc óra. Az az idő, a mikor még lefeküdni korán s a melyet az ember kártya vagy billiárd mellett szokott eltölteni. De most kimenni, isten kísértéssel volna határos.

Unalmamban már a naptárhoz folyamodtam s abban kezdtem lapozgatni, a mikor szemem egy csoport keresztneven megakadt. Átvoltastam egyszer, át kétszer, át tizszer. Egy névnel mindig soká időztem. Feltűnt az Elza név. Mily csodás szép név. Hogy én ezt még sohasem hallottam! Elza! Mily pompás hangzása van! Mindjárt el is képzeltem hozzá alakot. Sugár termet. Barna piros arc. Fekete szem. Fekete haj. Örökké vidám, mosolygós ajakkal.

Minél többször ejtettem ki e nevet, annál határozottabban érelődött meg egy határozat lelkemben: jövődélbélmet Elzának kell hívni. Elza vagy senki más!

Elza! Mily isteni hangzású név. Így kellett volna hívni a legszebb istennőt, a föld legszebb asszonyát, az ég legfényesebb csillagát!

Az nap éjjel nem aludtam. Emlékezetemben Elza nevű nő ismerőst kerestem, de nem találtam. Egész éjjel terveket szőttem, hogy miként juthatok a legkönynyebben női ismerősökhöz s erre a farsangi bálak a

legalkalmasabbnak kínálkoztak. Nem soká haboztam, hanem a bálakat választottam.

Másnap nőtülési tervemet közöltem atyámmal is. Nagyon örvendett. Régi óhaja volt, hogy házasodjam. E végből nem ellenezett, hogy a bálakat szerfeletti számban látogathassam. Arról a szigorú elhatározásomról természetesen hallgattam, hogy jövődélbéli nőmet Elzának kell hívni, különben nem házasodom, nehogy kedvét szegjem atyámnak.

A juristák bálján kezdtem a névkutatást. De hasztalan. Volt vagy két tucat szende Mariska, ábrándos Erzsike és álmódó Juliska, de egyetlenegy Elza sem.

Hasonlóképp jártam a medikusok bálján. Ott is találtam vagon számára Böskét, Marcsát és Julcsát, csak Elzát nem. Már közel álltam a kétségbeeséshez, hogy nem fogok Elza nevű leányra találni. Hasztalan táncoltam végig a legnagyobb városok báljait. Elzát nem szűlt se föld, se ég. Számomra ő nincs sehol. Voltam a spanyol bikaviadalokon, ott keresve Elzát, de ismét hiába. Elvira, Urakka volt Böske számára. Csak Elza nincs sehol. Utóljára maradt az Emke bálja. Reményem végső útja Kolozsvár volt.

Az Elzának vélt sugár termetű, barna leányokkal már mind táncoltam, csak még egynehány szöke leány volt a teremben, a kikkel nem táncoltam. Azokkal is végig lejtem a termet, de egyszem volt közülük Elza nevű. Már lemondtam a reményről, hogy valaha is Elzára találjak, a mikor halk zúgás keletkezett a teremben. Tatár Elza is eljött. Figyelmes lettem a suttyósokra. Tatár Elza. Jól hallottam-e? Hát mégis él a földön egy Elza?!

Anyjával lépett a terembe. Hah milyen kiábrándulás! Mily gúnysos cáfolata az én képzelt Elzámnak! Anyjában eltaláltam, hogy barna. De nem a többiben!

Mindegy! Nálam a személy mellékes, fő a név. Mit bánom én, ha a babiloni torony építéskor születtett és hogyha bícegg is? Ő Elza s ezzel minden hibája megvan neki bocsájva. Egész éjjel csakis vele foglalkoztam, nagy csodálkozására a hölgyközönségnek.

Szünóra alatt vetlök vacsoráltam. Az öreg ur, egy dugszagdag örmény, igen szívesen vette udvarlásomat. Jól esett apai büszkeségének, hogy végre találkozik egy férfival, a ki az ő mellőzött leányával foglalkozik. Arra a kijelentésemre, hogy egy hétig szándékozom Kolozsvárt időzni, rögtön beinvitált másnapra egy rövid villás reggelire. Nagyon szabadkoztam, de az öreg ur nem tágitott s meg kellett ígérnem, hogy holnap eljövök.

Másnap el is mentem a rövid villás reggelire — állt vagy hat fogásból. Harmadnap ebédre. Negyednap vacsorára. Ötödnap teára. Hatodnap kirukkoltam szándékommal. Hetednap atyám jelenlétében megtartottuk az eljegyzést.

Megelégedett voltam. Hosszu fáradozásom tehát mégis sikerrel járt. Volt már Elza nevű menyasszonyom. Türelmetlenül vártam esküvőnk napját. Végre olomlábom az is elérkezett. Ott álltunk az anyakönyvvezető előtt, a ki szorgosan irt az anyakönyvbe. Mikor bevégezte, felállt s oda jött elénk s feltette nekem a kérdést: kijelenti-e ön, hogy itt jelenlevő Tatár Erzsébettel házasságot köt?

Szerettem volna rá felelni, hogy Tatár Elzával igenis kötök házasságot, de Tatár Erzsébettel nem.

De lektüzdöttem izgatottságomat s csak annyit mondtam, hogy talán tévedni méltóztatott a név beírásánál, mivel menyasszonyomat Tatár Elzának és nem Erzsébetnek hívják.

Általános szörnyűködés. Az anyakönyvvezető a házassági iratokból kivette menyasszonyom keresztlevelét s átadta nekem, hogy saját szememmel győződjem meg; miszerint menyasszonyomat Tatár Erzsébetnek és nem Tatár Elzának hívják.

Meg voltam semmistülve. Lelki szemem előtt elvonult a sok hiába áttáncolt bál, hol bal tudóm elhagytam s a hol minden lábujjamba két tyukszemet szereztem s ezt mind hiába, egy ál Elzáért.

Az egybegyűlt násznép s jövődél ipam csak bámultak és sehogysem értették viselkedésemet, nem tudták elgondolni, hogy ez a hirtelen történt névváltozás ennyire zavarba hoz. Csak nem a nevet akarom elvenni, hanem a leányt.

Ismét felhangzott az anyakönyvvezető kérdése, azzal a megtoldással, hogy igen vagy nemmel kell válaszolnom.

Egyet gondoltam. Atyám ügyvéd s ha az anyakönyvvezető össze is köt bennünket, ő majd elválaszt. Nyugodtan feleltem rá: igen. Menyasszonyom is megkönnyebbülve a fel tett kérdésre igennel felelt.

Másnap atyám „megtévesztés” és „engesztelhetlen gyűlölet” címén beadta a válókeresetet. A jövő farsangra szabad lettem. Ismét báloltam. De megfogadtam, hogy Elzát többet nem keresek és Erzsébetet el nem veszek.

Trombitás.

három fegyver van, melyekkel e versenyt leküzdetjük. Az egyik eszköz, hogy kisgazdáinkat bevezessük a háziipar titkaiba. A második a mezőgazdaság intenzívitása.

A harmadik hatalmas fegyver a mezőgazdaság mellékágainak kihasználása és terjesztése és ezek között első sorban a selyemtenyésztés. A magyar földmívelésügyi miniszterium évek óta iparkodik a szegényebb földmivészeket a mezőgazdaság ez ágának megnyerni és már eddig oly nagyszerű sikereket ért el, hogy a magyar selyemtenyésztés egyenjogú konkurrensként léphet fel a világgiacon és a magyar selyemtermelés nagy súlylyal esik bele a világcikk alakulásába. Hogy kitűnő vezetés és célnak megfelelő intenció mit képes teljesíteni, azt e téren láthatjuk és a siker az egész világ tiszteletét kivívta.

Csak hogy a hivatalos apparátus egymaga nem képes teljes sikereket létrehozni. Nem annyira a kisgazdák és községek nembánomsága az, a mi a nagy és teljes sikert késlelteti, hanem inkább az eljárás módjában való járatlanság. A városoknak, községeknek, vármegyéknek és egyeseknek egész lélekkel fel kellene ismerniök a selyemtenyésztés áldásait és az irányító hatalom, a földmívelési miniszterium rendelkezésére kellene állaniök. A szegény gazdákat és gazdasági munkásokat be kell avatni e termelés titkaiba, ezeket népszerűvé kell tenni, a hatalmasoknak és gazdagoknak jóakarattal kell a szegény népen segíteni s meg kell neki mutatni a mentés és boldogulás útját.

Mindenekelőtt azonban nagyon sok szederfát kell ültetni. Minden egyébről gondoskodik az állam. Bezerédj Pál, a kormány selyemtenyésztési meghatalmazottja tökéletesen megfelel a reá bízott feladatnak és a földmívelésügyi miniszterium áldozatkész módon rendelkezésére bocsát minden lehető eszközt, hogy eleget tehessen a földmívelésügyi miniszter intencióinak. Csak a szegény nép akarata hiányzik még és ezt felkelteni a társadalom kötelessége. Ennek kellene a szederfák ültetésében jó példával elüljárni és szellemi fenntartásában egy kiterjedt propaganda bevezetésére felhasználni, a népet helyes útra terelni s neki a selyemtenyésztés előnyeit megmagyarázni. Nagy feladat vár itt a magyar társadalomra és e sorokkal e szép feladat teljesítésére akartuk buzdítani.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség bárkinek a legnagyobb készséggel megadja a kívánt utbaigazítást, ingyen és bérmentve küld szederfa-magot és 2—3 éves szederfa-csemetéket és csak ez utóbbiak szállítási költségeit kell magánfeleknek viselni, míg városi, községi faiskolák és néptanítók, ezeket is teljesen költségmentesen kapják.

Ujdonságok.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága ma d. e. 9 órakor ez évi negyedik rendes közgyűlését tartotta meg.

A közgyűlésen dr. Vojnits István főispán elnököl, ki szívélyesen üdvözölte a nagy számban megjelent bizottsági tagokat s a jegyzőkönyv vezetésével Vojnits István főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Bertolino Sándor tb. főjegyzőt bizta meg.

A közgyűlés lefolyásáról jövő számunkban közlünk részletes tudósítást.

Itt csak az üresedésben volt állások betöltéséről emlékezünk meg.

Betöltendőek voltak az árvaszéki elnöki, a házipénztári főpénztárnoki s az ezen állások betöltése folytán netán megürülendő állások.

A kijelölt bizottságba a törvényhatósági bizottság Bezerédj István, Eigel József és dr. Molnár Károly bizottsági tagokat választotta be, a főispán pedig dr. Hoffmann Károly, Sándor Béla és Trischler X. Ferencet nevezte ki.

Rövid tanácskozás után dr. Vojnits István főispán újlag megnyitotta a közgyűlést s bejelentette a kandidálás eredményét; a kandidáló bizottság javaslata alapján

az árvaszéki elnöki állásra Schlagetter Gyula, Zombor város polgármestere,

a házipénztári főpénztárnoki állásra Jakobcsits János, árvaszéki alpénztárnok,

az ekként megürült árvaszéki alpénztárnoki állásra Vuits Péter, házipénztári alpénztárnok,

az ekként megürült házipénztári alpénztárnoki állásra Bittermann Gyula, számvevőségi gyakornok választották meg egyhangú lelkesedéssel.

Az közgyűlésen jelen volt Jakobcsits János, Vuits Péter és Bittermann Gyula nyomban le is tették a tisztai esküt.

Gyászhir. Az egész vármegye közönsége az igaz részvét őszinte érzelmeivel értesült arról a szomorú gyászestéről, a mely vármegyénk egyik legtekintélyesebb családját érte. Osv. borsódi és katymári Latinovits Illés szül. Latinovits Judith tegnap reggel Katymáron elhunyt.

Temetése holnap lesz Borsódon, a hol az elhunytat a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Az elhunytban Latinovits Ernő, volt orsz. képviselő, Latinovits Pál, orsz. képviselő, Latinovits Géza, vármegyei tb. főjegyző és Horthy Istvánné szül. Latinovits Margit édes anyjukat gyászolják.

Ev. ref. isteni tisztelet. Hitsorsosainknak tudomására juttatjuk, hogy f. hó 26-án, vasárnap d. e. fél 11 órakor imabazunkban (Apolló-utca, Ullrich fog tartatni. Szendy Lajos lelkész. Kozma László gondnok.

Margó Célia. Veroné Margó Célia urnó, a Népszínház első rangú énekesnője itt időzik Zomborban s három estén át vendégszerepel a városi színházban. Tegnap a „Nebántsvirág“-ban lépett fel; ma az „Üdvöské“-ben s holnap az „Ingyenélők“-ben játszik. Talán mondanunk sem kell, hogy Margó Célia művészete mennyire megérdemli a közönség osztatlan érdeklődését.

Felmentett jegyző. Az újvidéki kir. törvényszék Popovits Simon volt ó-becsei jegyzőt az ellene emelt sikkasztási és egyéb vádak alól a kir. törvényszéki ügyész indítványára felmentette.

Szocialisták Zomborban. A lelketlen népámitók Zomborban is megkezdtek gyalázatos munkájukat. Széltében beszélnek, hogy városunkban napról-napra terjed a szocializmus. Tizenöt krajcárjával veszik fel az új hivatást s nyomban mindenféle szocialista iratokat nyomnak a markukba. Felbivjuk ezekre a hírekre a rendőrség figyelmét.

A zombori I-ső öngyógyító-szövetkezet XVIII. ciklusa 1898. évi január 1-ével megkezdődik, az ezen ciklusra beiratkozhatni mindennap, illetve részvények tetszés szerint előjegyezhető az intézet hivatalos helyiségében reggel 8 óratól délután 5 óráig; a XIII. ciklus — mely ez év végével lejár — részvényeinek kifizetése már a jövő év február havában fog megtörténni, mint-hogy az évi közgyűlés előreláthatólag február hó közepe táján fog megtartatni.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1897. évi december hó 28-án (kedden) d. u. 4 és fél órakor széküzében termében ülést tart. Az ülés tárgysorozata a következő: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelmi miniszter ur 63093. sz. leirata, melyben véleményes jelentést kíván a kamarák által beszerzendő mintatárak ügyében. 6. A kereskedelmi miniszter ur 65098. számú leirata az egyes gyárosok által munkáik rokkant és nyugdíj-ellátására bízott áldozatokról. 7. A kereskedelmi miniszter ur 65909. sz. leirata a kamarai vidéki bizottságok szervezésének kérdéséről. 8. A kereskedelmi miniszter ur 70508. sz. leirata a kamara évi jelentésének tudomásul vételéről. 9. A kereskedelmi miniszter ur 72970. sz. leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Szegvár község piaci helypénzdíj-szabályzatát. 10. A kereskedelmi miniszter ur 73697. számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Hódáság község vásár áthelyezési folyamódását. 11. A kereskedelmi miniszter ur 829-ik számú leirata a parisi nemzetközi kiállítás ügyében. 12. Az aradi kamara átírata, melylyel pártolás végett megküldi fölterjesztéseit az évi berletjegyeknek egyes vonalzakaszokra való kiadásáért és a fuvardíj-többletek visszatérítésére vonatkozó határozmányok módosításáért. 13. A marosvásárhelyi kamara átírata a székei ifjak elhelyezésére szolgáló penzalap gyarapításáért. 14. A brassói kamara átírata, melylyel pártolás végett megküldi az ipari alkalmazottak I. osztályu kereseti adójának előírása és beszedése tárgyában tett fölterjesztését. 15. A kereskedelmi és iparkamarák szegedi III. országos értekezleti jegyzőkönyvének előterjesztése. 16. A hazai ipartestületek központi bizottsága megküldi a múlt évi IV. országos ipartestületi gyűlés megbízásából tett fölterjesztések és az azokra eddig érkezett miniszteri leiratok gyűjteményét. 17. Szerényi József országos iparoktatási főigazgató átírata a „Magyar Iparoktatás“ ügyében. 18. Csongrád vármegye közigazgatási bizottságának átírata a Szegvár, Mindszent, Kistelek és Horgos vasúti állomásaihoz tervezett múntakra kért vámszedési jog és vámdíjzabályzat véleményezéséért. 19. Szentes város polgármesterének átírata a piaci árusítás szabályozásának véleményezéséért. 20. A temesvári kereskedők együletének átírata a kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjügyében tett fölterjesztése pártolásáért. 21. A szegedi nőiparegyület kérvénye a nőipariskola segélyezéséért. 22. A szegedi felső kereskedelmi iskola igazgatójának átírata ösztöndíjak engedélyezéséért. 23. Több ipartanácsba tagok választása. 24. A kamara állandó szakközvettségének megválasztása 1898-ra.

Szilveszter-estély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda — fennállásának 25-ik évében — 1897. évi december hó 31-én a „Vadászkürt“ szállóház termében Konyovits Ivánka, Maximovits Szilárdné, Milcsinszky Emma és dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urhölgyek, továbbá Gaál Ferenc és Spáth Károly urak szíves közreműködésével IV. alapszabályszerű tombolával egybekötött dal- és táncestélyt rendezt, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. Huber K.: „Szabadság dal“, férfiak. 2. Erkel F.: „Nagy kettős dal“ a „Hunyadi László“ című dalműből, Marschall Béla ur zongorakísérete mellett előadják: dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnó és Keló Mór ur. Reviczky Gyula költeménye: „Rossz istenek“, szavalja Trischler Károly ur. 4. Gaál F.: „Sóbajtás“, férfiak. 5. Erkel F.: „Nász dal“ a „Hunyadi László“ című dalműből, Marschall Béla ur zongorakísérete mellett éneklé dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnó. 6. Gaál F.: „Cseh-morva dalok.“ Hegedű, zongora, harmónium, gordonka és nagybőgő előadják: Konyovits Ivánka, Maximovits Szilárdné és Milcsinszky Emma urhölgyek, továbbá Spáth Károly és Gaál Ferenc urak. 7. Gaál F.: „Magyar dalok“, férfiak. Belépőjegyek 1 forintjával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Pártoló tagok a tagsági jegyek negyedik szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak belépőjegyet. Kezdeté este 8 órakor.

Mihályi Ernő Szabadkán. A Népszínház kötelekéből kivált Mihályi Ernő, mint szabadkai tudósítónk írja, Pesti-Illás Lajos ottani társulatához szerződött. A fiatal énekesnek, a ki a Boszorkányvárbán és a bányamesterben lépett fel, nagy sikere volt. Igen nagy volt a sikere partnerének Ledofsky Mariskának is, a ki a Boszorkányvárbán Coraliet és A bányamesterben a fejedelemszonty énekelte.

Tanfelügyelői látogatás. Topolyáról írja levelezőnk: Kurucz Gyula kir. segédtanfelügyelő környében két napig tartózkodott közösgünkben és az összes iskolákat tüzetes vizsgálat alá vette. Innen Csantavérre utazott.

Dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda 1897. évi december hó 26-án, azaz karácsony másnapján a kaszinó-egylet helyiségében dal- és táncestélyt rendez. Műsor: 1. Karácsonyi ének. Éneklék Würtz Mariska k. a., Kubatovits Teréz k. a., Varga Kálmán és Firány Pál. Zongorán kíséri ifj. Csermák József ur. 2. Oh rózsá hát ne félj. Éneklék Gerecsch Zsófia k. a. és Bölcs Dezső. Zongorán kíséri Staudacher Mariska k. a. 3. A levél. Monolog. Előadja Koch Anna k. a. 4. Nagy ária. „Bűvös vadász“-ból. Éneklék dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnó. Zongorán kíséri Marschall Béla ur. 5. Nincs édebb... Éneklék Brecska Lenke k. a. és Varga Kálmán. Zongorán kíséri Staudacher Mariska k. a. 6. Melyiket? Irta Várady Antal. Szavalja Szász Sándor. 7. Safti belépő dala. A „Cigánybár“-ból. Éneklék dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnó. Zongorán kíséri Marschall Béla ur. 8. Népdalok. „Befűtta az utat...“ „Jegenyefa tetejében...“ „Ha madárka...“ Éneklék a vegyeskar. — Beléptidij személyenként 1 frt. Jegyek előre válthatók Kollár József és Schick Rezső urak üzletében és este a pénztárnál. Dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnó, Staudacher Mariska k. a. és Marschall Béla ur szívessegéből működnek közre. Felülfizetések közösgünktel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté esti 9 órakor.

Tanító választás. A zentai községi iskolaszék a múlt héten tanítóválasztó közgyűlést tartott, mely alkalommal az Árvay Lajos tanító nyugdíjazásával megürült városi tanítói állásra Tóth Józseffel szemben Rogovics János városi helyettesként működő szállási tanító, ennek helyére tanyai tanítónak Szupics József ellenében Szabó Daniel okl. tanító s végre a népiskolai igazgatóság végleges betöltéséig szükséges ideiglenes helyettesi állásra Jung János és Vajda Ferenc tanyai tanítókkal szemben Vladár Menyhért zentai szállási tanító választatot meg.

A magyar sajtó dicsősége. A kereskedelmi miniszternek tavalyi működéséről a képviselőház elé terjesztett jelentésben végigszövegezett szem igaz gyönyörűséggel akad meg a vaskos kötet tizenkettő cikkén, amely Magyarország újságforgalmát tömöríti káprázatos számszlopokban elénk. Abban a rohamos fejlődésben, amely a magyar újságírodalom dicsősége, felelte örvedetes ezeknek a számsoroknak a látása, amik az esztendő-estendőre növekedő térfoglalás diadalmas mértékűjei. Magyarország olvasó közönsége tavaly négy millióval több újságpéldányt forgatott kezében; kilencvennégy millió újságpéldányt szállított a posta tavaly, míg 1895-ben csak kilencven millió került forgalomba. Ami a magyar újságírodalom voltaképeni dicsősége azonban: ebből az óriási számból egymilliónál is több került tavalay a külföldre, mint 1895-ben, míg onnan félmillióval kevesebb kellett nekünk, mint 1895-ben, fényes bizonyossággal annak, mennyire izmosodott hirszovalalában való megbízhatóság dolgában a magyar sajtó és mennyire tette ezzel párhuzamosan nélkülözhetővé a külföldi hírforrásokat. — A tavalay újságforgalom részletes statisztikai adatai különben (a zárjelben levő számok az 1895. év adatairól nyújtanak felvilágosítást) itt következnek: A postán szállított valamennyi példányszám 93.943.160 (89.081.420). — Ebből Magyarországon 79.217.969 (75.229.388) kellett, külföldre 5.910.305 (4.734.175), külföldről 8.814.886 (9.117.927) szállított. Belföldön megjelent összesen 1080 újság és folyóirat 85.128.274 példányszámmal (1044 újság 79.963.563 példányszámmal). Ebből Ausztriába ment 4.446.738 (3.202.651), külföldre 1.463.567 (1.531.524). Ausztriából érkezett 1366 újság 7.976.000 példányszámmal (1185 újság 8.477.119 példányszámmal). Külföldről 902 újság 838.886 példányszámmal (864 újság 640.808 példányszámmal).

Tanítók gyűlése. A zentai tanítói járáskör f. hó 26-án, azaz karácsony másnapján d. e. 9 órakor a közp. népiskola rajztermében szokott téli közgyűlést tartja meg.

Magyarország lévélforgalma számokban. A kereskedelmi miniszter az 1896. évi működésének eredményét hatalmas, 1130 oldalas kötetben terjesztette a törvényhozás elé. A sok érdekes kimutatás között talán a legérdekesebb a postaküldemények forgalma. Mert levelet minden ember vár és mikor a szomorú vagy vidám hírt elolvassa, bizonynyal nem gondol arra, hogy hány szomorú vagy vig levelet dobálnak be a levélszekrénybe, hány csomagot küldenek a kereskedők, a jóbarátok szeretszét az országba? Apró kis tabellákba szedve szorol össze az óriási kötet lapjain s az a tömegtelen sok levél, csomag, utalvány, áruminta, a mit egy esztendő előtt szerteküldtek, könnyen áttekinthető formában tárja elénk az óriási forgalmat. Az előbbi évhez képest csaknem minden fajtaból többet küldtek a múlt évben, még a pénzeslevelekből is. 1895-ben a postai szállítási forgalom 350.318.967 darab, míg 1896-ban 384.398.857, tehát 34.079.890 darabbal, illetőleg 9-6 százalékkal több. Hogy az embereknek titkaik vannak és hogy a nyilvánosságot nem akarják ügyeikbe keverni, azt legjobban az bizonyítja, hogy csak 54.851.006 levelezőlapot írtak, míg levelekből 202.149.407 darabot küldtek szét. Az összes levélforgalom 257.000.413, de nem mindenből hárul bélyeg útján haszon az államra, mert 28.182.980 levelet a közhivatalok és jótékony egyesületek díjmentesen adtak a postára. Ajánlott levelet 30.635.160 izben vitt szét a posta, míg stírgős expresszlevélre 381.260 esetben volt szükség. Legtöbb levelet Budapestben, Fiumében és a boszniai Kostajnicában kapnak és adnak föl, egy lakosra átlag 50—60 levél jut, míg Ivannicsvárott ritkaság a levél, mert a lakosok egy esztendőben két-három levelet kapnak csak, vagy csak ennyit írnak. Értéknélküli csomagot tehát legtöbbször ajándékok 12.315.628 esetben küldtek, míg értékeset 2 millió 134.962 izben. Igen természetesen, bár sajnos, hogy legkisebb a pénzeslevelek száma. A múlt évben 1.858.804 pénzeslevél fordult meg Magyarországon a címzett nagy öröme. A pénzeslevelek és csomagok összes értéke 2.171.347.607 frt volt; szinte lehetetlen kimondani. — A küldemények súlya 60.687.990 kiló volt, 2.048.490 kilóval kevesebb, mint 95-ben.

Megfelelt. A tanító ur rámutat a térkép egyik helyére és kérdi:

— Mi ez?

— És Palkó határozott hangon felel:

— Egy piszkos köröm.

Halál. folyó évi de 58 ik évében

Válasz. megírtedél Schöbel Jenő tábot meg.

Eljegyezte. bajai tanár

Házasság. házasságot kisasszonya

Működés. leányegylet december 2. működései

Betöltés. köri boltján és a pénztár elvitték. A subanc szer megálalta mutatta, hogy meg is talál

Éjjeli szeszadót. Kornél és moru esete mellett töltött sarkában. zattak. Az kompánia nótázó kegy gyányokat. akarták, cs mehettek, voltak a K Mátvás, Ka meglestek midőn ezek visszamehes vekkel, botok. Vértől két fellárna de azoknak — hogy, nek; mint hogy ki ez volva — ki orvosi látell őrizni. A négy ifju meg

Halál. héten egy zett Julás reggel a pi szoknyát, meglopott a rendőrség dacára edl

Porc. antipatikus guynéval pokban két és nagyon parasztleány árultak. A szomszédos elinalni. De két leányt a hova dugta támadt az tozzák veg kezdett ele lányokat meg még a verve, kisz szaladtak e

Mia. mint egy mulva. Nag egy elmélet Ha ez ugy életünkne Európába 260—300 órtlt s nag nének az sem kell a

Fels. — L egy forint — N fillérem s — E — N

Vize. Pácie Orvos Megeshetett megíregszl a baja.

Von. ban. Az menetren kezek, i 1. S kor szemé és esti S 2. S kor vegye vonat, es 3. G vegyesvon esti 8 óra 4. G személyvon esti 8 óra 5. B személyvon

Halálozás. Bosnyák Sándor, zombori polgár, folyó évi december hó 20-án éjjeli 12 órakeretében 58 ik évében elhunyt.

Választás. O-Morovica község előjáróságánál megüresedett irnoki állásra e hó 18-án egyhangulag Schöbel Jenő b. topolyai lakos, jegyzői gyakornok választott meg.

Eljegyzés. Héger Ferenc középiskolai tanár eljegyezte Lissák Mariska kisasszonyt, Lissák János bajai tanár leányát.

Házasság. Fűrész Salamon folyó hó 26-án köt házasságot dr. Weidmann Vilmosné leányának, Olga kisasszonynak Apatinban.

Műkedvelői előadás. A „Bajai jótékony cselekvő leányegyesület“ alapítókének gyarapítása céljából 1897. december 26-án a „Bárányszálló“ nagytermében műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez.

Betöréses lopás. Szabadkán Langh Mihály III. körülboltjába az ablakon keresztül pénteken este betörték és a pénztárfiókot — mintegy 10 frtnyi aprópénzzel — elvitték. A tettest a rendőrség még az éjjeli Matics Mihály suhanc személyében elfogta és az ellopott összeget is megtalálta nála. Matics beismerte tettét és azt is megmutatta, hogy hova dobta a kitört pénztárfiókot, a hol meg is találták. Matics átadott a kir. ügyészségnek.

Éjjeli kaland. Az „Ujvidéki Hírlap“ írja: Nagy szenzációt keltett N. Palánkán két fiatal adótsizt Czinkó Kornél és az ujvidéki születű Lovrenkovits Károly szomorú esete. A két jó barát egyik este vig poharazás mellett töltötte az időt a Korona szálló éttermének egyik sarkában. Oda intették a cigányt is az asztalhoz s huzattak. Az étterem másik végében pedig egy söröző kompánia tilt. Telt, mult az idő, az utóbbiaknak is nótázó kedvük kerekedett, szinte igénybe vették a cigányokat. Ugyde ezek az adótsizteket ott hagyni nem akarták, csekély számuknál fogva pedig kétrészen nem mehettek, miért is a sörözők haragra gerjedtek. Eltávoztak a Koronából négyen, Marx Miklós, Baumgarten Matyas, Kaiser József és Kringer Boldizsár, titokban meglesték a később hazafelé menő adótsizteket s midőn ezek már elég távol voltak attól, hogy segélyért visszamehessenek a Koronába, megtámadták őket, kövekkel, botokkal agyba-főbe verték, ruhájukat összetépték. Vértől borított arccal a közelben levő pénzügyöröket fellármázva, elindultak a jó madarak keresésére, de azoknak sikerült nyomtalanul ellilanni, Marx azonban — hogy, hogy nem — közéjük állott az őket keresőknek; minthogy ezek nem ismerték, nem is gondolták, hogy ki ez. Ez pedig — mintha egészen ártatlan lett volna — kereste a bántalmazókat. A két adótsizt az orvosi látélet szerint, pár hétig kénytelen lesz az ágyat őrizni. A feltűnést keltő eset a járásbírósnál van, a négy ifju pedig vizsgálati fogságban.

Haláttalan vendég. Zentáról írják: A mult heten egy este Matuz Julcsához éjjeli szállásra bekérdezett Juhász Rózi cseledeleány s a mig a gazdasszony reggel a piacon járt, addig összeszedett néhány kendőt, szoknyát, kabátot, papucsot stb. s azzal odább állott. A meglöpött asszony rögtön jelentést tett a tolvajlásról a rendőrségnek, de Juhász Rózi a legszorosabb kutatás dacára eddig még fölálható nem volt.

Pornó járt pénzügyörök. A nép előtt igen antipatikus alak a zöld ruhás „financ“, kiket mindenféle guynévvvel tisztel meg a népszeret. Szabadkán a napokban két ilyen pénzügyör az „olesó piacon“ cirkált és nagyon gyanúsnak tűnt fel nekik két szép bunyevác parasztleány, a kik tényleg titokban jóféle „szűzdohányt“ árultak. A leányok észrevették, hogy figyelik őket és a szomszédos templom nyitott kapuján besietve igyekeztek ellinálni. De a két pénzügyör oda is utánuk ment és a két leányt a templomból kivezette. Kutatni kezdtek, hogy hova dugták a lányok a dohányt. Hatalmas csődület támadt az érdekes látványra, hogy a financok mint motozzák végig a piruló leányokat. Az összegyűlt tömeg kezdett elégedetlenkedni, hogy „quo jure“ ölelgetik a lányokat a financok. Szóra szó jött, végre egy pofon, meg még egy pofon, és a tömeg a két financot jól elverve, kiszabadította a két parasztleányt, a kik sietve szaladtak el.

Mindenki meg fog bolondulni, még pedig, mint egy angol statisztikus kiszámította, négyszáz év mulva. Negyven év előtt Európában 535 emberre jutott egy elmebaborodott; jelenleg 312 emberre jut egy bolond. Ha ez ugyanebben az arányban halad, pedig társadalmi életünknek szerinte ez a tendenciája, akkor 80 év mulva Európában minden száz emberre egy bolond jutna, 260—300 év mulva már minden tizedik ember volna örtlit s négyszáz év mulva már csak bolondok hemzsegenének az ó-világban. Ugy látszik, annak az angolnak sem kell négyszáz évig várnia, a mig megkomolyodik!

Felsülés.
— Látja, én husz év előtt kerültem Budapestre; egy forint volt a zsebemben...
— No látja, mikor én kerültem Budapestre, egy fillérem se volt.
— Ne mondja!
— Én ugyanis Budapesten születtem.

Vizsgálat után.
Páciens: Sobse tudtam, hogy nekem szivbajom van.
Orvos: No látja, szerencséje, hogy hozzám fordult. Megesbetett volna, hogy továbbra is vigan éli világát, megöregszik és nem is sejt, hogy tulajdonképpen mi a baja.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. Az október hó 1-től érvényes és most kiadott vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 6 óra 46 perckor személyvonat, déli 11 óra 54 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggel 6 óra 45 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat, esti 8 óra 34 perckor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggel 6 óra 55 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat, esti 8 óra 41 perckor személyvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggel 6 óra 39 perckor személyvonat, déli 11 óra 47 perckor személyvonat, esti 8 óra 25 perckor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggel 7 óra 05 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 05 perckor vegyesvonat.

6. Baja felől érkezés: Délutáni 3 óra 24 perckor személyvonat, reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat.

7. Ujvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 30 perckor vegyesvonat, reggeli 7 órakeretében személyvonat, délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.

8. Ujvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, déli 11 óra 22 perckor személyvonat, esti 7 óra 18 perckor vegyesvonat.

Művészet és irodalom.

Megjelent a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat Évkönyvének ez idej IV. része. Tartalma a következő: A Vojnits család ősei. Irta dr. Dudas Gyula. János nevű helység a régi Bodrogh vármegyében. Irta Iványi István. A Latinovits család régi birtokai. Irta D. Gy. Az 1838-ik évi árvíz történetéhez. Irta Czirfusz Ferenc. Egy adat Csantavér község telepítéséhez. Közli Czirfusz Ferenc. Dézsma jegyzékeink 1520—21—22-ből. Közli Muhoray.

Kiss József lapja. Most, hogy a Kiss József nevet megint forgalomba hozta az a csodaszép nagy illusztrált kötet, mely összes műveit tartalmazza, idején valónak tartjuk arról a lapról beszélni, amely a poétát nyole esztendő óta, mint valami Circe fogva tartja az ő különös büvöletében. Ezalatt a nyole év alatt a poéta keveset verselt, de egész odaadással a magyar irodalom szolgálatának szentelte minden idejét. Nagy sikereket ért el. Egész kis irodalmat lattunk fejlődni és nagyra nőni a semmiből; új alakok, új emberek, új nevek és új irányok jelzik az ő agilis szelleme nyomát. Olyan lapot teremtett, amilyen eddig nem volt sem miálunk, sem másutt; mert a Héthez fogható élénk, elmés és érdekes lap csak nagyon kevés található a kontinensen. Tisztult, nemes izléssel kultiválja az irodalmat; és becsületességgel kezeli a politikát; gyülekező helye a fiatal irodalomnak, mindent pártol, emel, ami szép és kegyetlenül neki ront mindannak, ami stréberkedés. Ennél a lapnál nem nézik a személyt, nem kérdezik, hogy ki milyen fészekből kelt, hanem csak azt, adott-e az isten neki tehetséget az utra vagy sem. A Hetre jó idők jártak. Szép termés volt a talentumokban és ezek a talentumok hű ragaszkodással mind megmaradtak a lap kötelekében, mely őket napvilagra hozta. Olyan nevek mint Ambrus Zoltán, Totó Béla, Ignóty, Kozma Andor, Kóbor Tamas, Heltai Jenő, Papp Dániel, Makay Emil mindegyik a maga külön csapásban, diszei az irodalomnak. A hány személy, annyi külön egyéniség. A színek és a hangok csodálatos skálája. Ha veletlenül a művelt Nyugaton születnek, mindegyik palotákat írhatna össze magának, holott így a szerényebb viszonyokhoz kénytelenek lefokozni igényeiket. Akik a Hetet olvassák, ismerik őket és nem fognak bennünket túlzással vádolni. De fájdalom, még mindig nem elegend ismerik a Hetet. Ezért felhívjuk olvasóink figyelmét ez élénk, elmés és mindenekfelett jó izlésű lapra, amelyből még az írók is sokat tanulhatnak. Azt hisszük, a magyarság szempontjából bazafias dolgot mivel az, aki e lap iránt érdeklődik és a maga körében e lapnak propagandát csinál. A Het különben ahhoz képest, ami külső kiállítását illeti és amit nyujt, elég olesó lap. Egész évre mindössze 10 frt. A kiadóhivatal különben készséggel küld mutatványszámokat mindenkinek, aki igényli. Cim egyszerűen: Budapest, VII., Erzsébet-körút 6. szám.

Előfizetési felhívás Audorka Lajos „Ifjkorom“ című verskötetéről. Ajánló levél nélkül fordulok a magyar olvasó és műpártoló n. é. közönségéhez, midőn „Ifjkorom“ cím alatt költeményeimet összegyűjtve egy kötetben kiadni szándékozom. Ismerőseim támogatásukkal barátjukka becsülnék; t. előfizetők — az első könyvet olvasó asztalukra becsülnék — buzditani fognak a haladás útján. Szerény köntösben, de önérettel kopogtatok. Nem mintha verseimet tulbecsülném, de mert tudom, hogy az, amit az egyes ember kedvvel, teljes odaadással valóságos életszükségletből tesz: másoknak is gyönyörűséget szerez. Különben

„Tarka-barka a költészem,
Olyan mint a szivveresem;
Neha lassú, néha gyors;
Bánatos, majd viharos;
Nagyatörő, halavány...
Magam előtt is talány!“

Verskötetem 1898. évi március elején jelenik meg: előfizetési ára 1 korona; a bolti ára magasabb lesz. Az esetleges tiszta jövedelem felét jótékony célra szánom. Az előfizetési díjakat Audorka címre (Kolozsvar, egyetem) minél előbb kérem elküldeni, hogy a kötet megjelenését megkönnyítsem s a szétküldés iránt a kellő időben intézkedhessem. Kolozsvar, 1897. évi december hóban. Audorka (Scherer) Lajos.

A „Vasárnapi Ujság“ december 19-iki száma 32 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Madách Imre ifjusága“ (képpel), irta Palágyi Menyhért. — „Madách Imre rajzai“ (képekkel, Madách Imre kiadatlan ifjukori rajzai után). — „A szabadság virága.“ Költemény, irta Bartók Lajos. — Regénytár: „A jubilans.“ Elbeszélés, irta Berzlik Árpád (Goró Lajos rajzaival). — „Híres asszonyok: Napoleon anyja“ (képekkel). — „A magyar nemzet történetéből“ (képekkel Dörre, Hány, Mühlbeck és egykoru rajzok után). — „A két Bolyai“ (Bedőházi János új könyvéből). — „A deési ezredévi emlékszólp“ (képpel). — „Emlék a borus időből.“ Költemények, irta Szontagh Pál. — „A zerograf.“ Varjas Károlytól. — „Dr. Schwimmer Ernő“ (arcképpel). — „Ormosy Vilmos“ (arcképpel). — „Dawson City.“ — „Képek a bécsi és prágai zavarásokból“ (négy képpel). — „Kettő választott tengeri hajó usztatása (képekkel). — „Párisi divatlevél“ (divatképpel). — „Az új munkásbázak Budapestén“ (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. „A Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságokkal“ együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolesőbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Kelelés szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
kös- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint fületünkben legjobb minőségű idei termésű

narancs, citrom és malagaszőlő

kapható a következő áraikon:

7 darab narancs 10 kr.

7 darab citrom 10 kr.

1 kiló malagaszőlő 1 frt.

Tisztelettel

Engel és Goldstein,

fűszer-, csemege- és rövidáru kereskedők

*—3

ZOMBORBAN.

11306 sz.

kig. 1897.

Pályázat.

Ó Keér községben leköszönés folytán üresedésbe jött évi oszt. ért. 300 frtnyi előleges havi részletekben kifizetésre kerülő II-od irnoki állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kellőleg felszerelt kérvényüket **folyó évi december hó 26-ig** nálam benyujtsák, mert később érkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Ujvidék, 1897. évi december hó 9-én.

Michailovits,

főszolgabíró.

3—3

10491. sz.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Szilbás községében elbocsátás folytán megüresedett s havi utólagos részletekben 16 frttal s csizmán kívül teljes felszereléssel javadalmazott gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom folyamodni kívánókat, hogy kérvényeiket hozzám legkésőbb **folyó hó 31-ig** nyujtsák be.

Palánka, 1897. december hó 14-én.

Főszolgabíró hiv. távol:

Lichtneckert,

szolgabíró.

Pályázat.

A gajdobrai r. k. hitfelekezeti német-magyar tanynelvi népiskolánál leköszönés folytán üresedésbe jött és 1898. február hó 1-ével betöltendő két tanítói állásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazás: Késpénz fizetés címén 450 frt o. é. Lakbér fejében 50 frt o. é.

Megjegyeztetik, hogy az ismétlő iskola tartásáért a tanítóknak külön díjazás nem jár és hogy a kellőleg felszerelt s a gajdobrai r. k. iskolaszékre címzett folyamodványok **1898. évi január hó 15-ik napjáig** főtisztelendő Szauder István ker. esperes urhoz Obrovára küldendők.

Kelt Gajdobra (Bács-Bodrogh megye), 1897. december hó 13-án.

Az iskolaszék.

3—1

1380. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. e. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbírószék 1896. évi 10777. számú végzése következtében dr. Bruck Ármín zombori ügyvéd által képviselt Grosz Sámuel zombori lakos javára Altfatter Pál és neje zombori lakosok ellen 57 frt 80 kr és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 310 frtra becsült 3 kocsis és 4 darab szarvasmarhából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírószék 23730/1897. számú végzése folytán: 57 frt 80 kr tőkekövetelés, ennek 1896. évi április hó 21. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 9 frt 20 krban bíróilag már megállapított hátralékos költsék erejéig Zomborban a városházánál leendő eszközésére **1897. évi december hó 31-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kifizetetik és ahhoz a renni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. e. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1897. évi december hó 14-én.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Háziasszonyok figyelmébe.

Németországban érkezett új rendszerű
ágytolltisztító gőzgéppel
mindennemű ágytollat tisztítok. Ezen, egészségi szempontból mellőzhetetlen tisztítási eljárás által régi és dohos ágytoll olyanná lesz, hogy az ujjat is felülmulja, miért is egy háziasszony se mulasztja el összes ágytollát **GLIED TEST-VÉREKNEL** Árpád-utca 69. sz. alatt megtisztíttatni. 3-1

KISS JÓZSEF LAPJA

politikai és irodalmi szemle.

Kilencedik évfolyam.

Megjelenik minden vasárnap.

Belső dolgozótársak: *Ambrus Zoltán, Tóth Béla, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Papp Dániel, Makai Emil, Ignóty, Heltai Jenő.*

Előfizetési ára: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

A HÉT régi, megállapodott hitelű lap. A hét kidomborodó eseményeinek hű tükrö. Politikai, társadalmi, művészeti és irodalmi kérdésekben a legszabadelvbűbb eszmék és irányok szóvivője. — **Kronikái, Innen-Onnan** rovata, **Irodalmi és szinikritikái** már rég kivívták a közönség elismerését.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld

A HÉT kiadóhivatala,

2-1

Budapest, Erzsébet-körút 6.

2413. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

A 2/1891. sz. községi szabályrendelettel szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett egy gyalogrendőri állásra, melylyel évi 200 frt készpénzfizetés és egy lovasrendőri állásra, melylyel évi 200 frt készpénzfizetés és 100 frt lóátalány van összekötve, ezennel pályázat hirtetetik.

Pályázó által igazolandó, hogy

- magyar honpolgár,
- védkötelezettségének megfelelt, 24. életévét be-töltötte, az 50-ikét pedig el nem érte,
- fedhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű,
- teljesen egészséges,
- írni és olvasni tud és a községben divó szerb nyelvet szóban bírja.

Alkalmazásnál elsőbbség adatik:

- Az 1873. évi II. t. c. értelmében igazolványos altiszteknek.
- A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyé-neknek.
- Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.
- Végül előnynek tekintetik a nőtlenség.

Fenti körülmények és előnyök közokirattal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és főbb érzékeknek, hallás és látásnak teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulirt előjárásúhoz **1897. évi december 31-ig** bezárolag benyújtandók.

A ruházatot a rendőrök sajátjukból tartoznak fe-dezni a felszerelést a község adja.

Kelt Óztapáron, 1897. december 15-én.

Milits Szeptovár, **Raczkov Nikola,**
jegyző. 3-1 bíró.

Karácsony és ujévi ajándékok.

Hirdetmény.

Alulirtot ezennel van szerencsém a t. nagy közönségnek becses tudomására adni, miszerint a

karácsonyi ünnepekre,

valamint

ujévi ajándékok gyermekek részére

a legnagyobb és a legszolidabb választékban kaphatók, úgy postai megrendelések is pontosan eszközöltetnek készpénz vagy utánvétel mellett.

Hódsághon, 1897. évi nov. 21.

A nagyközönség pártfogásáért esedezik

6-5 **Jakobovics Ádám.**

Legnagyobb és legolcsóbb cipőbevásárlási forrás!

A n. é. közönségnek tisztelettel tudomására adom, hogy a legnagyobb gyárakkal való 24 évi összeköttetésem és készpénzbeli nagybani bevásárlásaim ama kellemes helyzetbe juttattak, hogy **összes cipőáruimat**

telemesen leszállított, olcsó árak mellett adhatom el.

Ajánlom egész nagy raktáramat, különösen nagy választékú téli férfi-, női- és **gyermekcipőket**, nemkülönben utolsó divatu **báli cipőket**:

kivágott fehér glace bőrből 1 frt 90 kr, kivágott fekete bőrből 1 frt 70 kr, kivágott lakbőrből 2 frt

Mint 24 év óta, úgy ezenul is t. vevőimnek csak a legjobb árakat a legolcsóbb árakban fogom kiszolgáltatni. Kérek minél számosabb látogatást, hogy erről meggyőződést szerezhessenek. Zombor, 1897. évi november hó 28-án.

Tisztelettel
HOLLÄNDER JÓZSEF,
cipőkereskedő, (főutca.)

12-6

Pályázati hirdetmény.

Alulirtot iskolaszék a Gajdobra községében ujonan rendszeresített kisedővönői és a mellé rendelt dajka állásra ezennel pályázatot hirdet.

Az óvónő évi fizetése 300 frt készpénz és az óvodá-épületben levő óvónői lakás és fűtés. A dajka évi fizetése 120 frt készpénz.

Az óvónő fizetése előleges, a dajkáié utólagos havi részletekben a községi pénztárból, szabályszerűen kiállított nyugták ellenében lesz felvehető.

Felhívotnak mindazok, akik ezen állásokra pályázni óhajtának, hogy a megfelelő oklevéllel és eddigi működéséről szóló okmányokkal felszerelt kérvényeiket főtisztelendő Szauter István ker. esperes urhoz **1898 évi január hó 15-éig** nyújtsák be, mert a később beérkezők figyelembe vételét nem fogják.

Mindkét állásra pályázóktól a német nyelvnek tökéletes bírása is megkívántatik.

Kelt Gajdobra (Bács-Bodrogh megye), 1897. évi december hó 15-én.

3-1

A r. k. iskolaszék.

RAAB KÁROLY

HANGSZERKÉSZÍTŐ ZOMBOR (BÁCSKA).

Hegedűk vonóval . . . . . 1 ftről 20 ftrig.
Bőgők . . . . . 20 ftről 50 ftrig.
Trombiták . . . . . 9 ftről 18 ftrig.
Különféle tamburák . . . . . 2 ftről 40 ftrig.
Felülmulthatlan erős hangú harmonikák 1, 2, 50, 3-1 3, 4, 50, 6, 8, 10, 60 ftrig.

Zenélő művek legerősebb acélhanggal:

Intona, hat kottával . . . . . 7 frt 50 kr.
Ariosa, hat kottával . . . . . 15 frt — kr.
Aristonette, hat kottával . . . . . 12 frt — kr.
Ariston, hat kottával . . . . . 19 frt — kr.

Hangszerjavítások legolcsóbban.

Ugyanitt két tanonc felvétetik.

4545. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Tovarisova községben tíresedésbe jött előleges havi részletekben kifizetendő évi 300 ftrtal javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felbivom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket **folyó évi december hó 28-ig** nálam benyújtsák.

A választás Tovarisova községében folyó évi december hó 30-án délelőtt 9 órakor fog megtartatni. A megválasztandó irnok alkalmazhatóságához képest havi 10 frt mellékiövedelemre számíthat.

Palánka, 1897. évi december hó 14-én.

Főszolgabíró hiv. távol:

Lichtneckert,

szolgabíró.

2-1

HARISNYAKÖTŐDE. **ENGEL MÓR** **HIMZESI ELŐNYOMDA.**

NŐI- ÉS FÉRFI DIVATÁRU UJDONSÁGOK TÁRA
ZOMBORBAN.

A n. é. közönség szives figyelmébe!

Mint minden évben, úgy az idén is **december 1-től december 25-éig**

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁRT

amidőn az összes raktáron levő áruk tetemesen leszállított árak mellett **ADATNAK EL.**

KÉSZ NŐI FEHÉRNEMŰEK,

u. m.: corsettek, ingek, szoknyák, bugyogók, ágyak, vászon, chiffon és selyemárak teljesen kiárusítottak.

Teljes tisztelettel
ENGEL MÓR.

8-7

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

XX. év

Egész
Fél év
Negyed

A lap
illető
szerkesztés
a laptul

Egyes sz

Elő

„B

Beköz
alkalomból t
a midőn há
közönségűn

Közöns
lehetővé te
hattuk a há
és e város
támogatást
lommal sou

Es a n
indulatot t
szerénytelen
szabad. Hiv
igyekeztünk
általánosan
szerény kör
hogy a mag
komolyan és

Progra
Olvasó közö
kai, mint tá

Ugyan
gel kívántu
övöben is!

Holyber

Egész
Fél év
Negyed

Egész
Fél év
Negyed
Előfizet

és fia köm

A

A

Uran

Mind

S tiz

Kér

Ha ö

S lea

Rigon

Hog

S tiz

A j

Solyo
Es le
S tiz
Jaj.
S tiz
Külö
A kö
Kop
Eze
Es le
Bös.
S kil
De a
Nem
*) Felolva
1) A Jug